

nævne og Afskedigelse og Ledelsen af Undervisningsvæsenet. Men det gør man i Sognekommunerne. Sogneraadene, de landkommunale Myndigheder, ønsker ikke denne Adskillelse, men de ønsker tværtimod at beholde deres Indflydelse, ja, snarere at faa den udvidet. Det ærede Medlem fra Slagelse sagde, at det var kun en saare lille Indflydelse, man havde paa Skolevæsenet. Men det er ikke rigtigt; de kommunale Raad har Indstillingsret (*H. P. Hansen* bevæger Hovedet). Det ærede Medlem ryster paa Hovedet (*H. P. Hansen*: Nej!). Saa har det altsaa været bifaldende, men saa skal det ærede Medlem ikke ryste paa Hovedet, saa skal han nikke, jeg vil ikke gerne misforstaa det ærede Medlem, jeg kender ikke hans Mimik. Det er en meget stor Indflydelse, man har, men jeg vilde ikke have noget imod, at man ogsaa maatte kalde Læreren, og at ethvert Skoledistrikt fik større Indflydelse paa, hvem de fik til Lærere, end de nu har. Men det skal jeg ikke her komme ind paa. Jeg glæder mig over det, vi har. Sogneraadene eller Kommunalbestyrelserne har Ret til blandt Ansøgerne at udtage tre, derved faar de en betydelig Indflydelse paa, hvem der bliver kaldet. Men de har ogsaa betydelig Indflydelse paa Afskedigelsen, en Indflydelse saa stor, at mange misunder Kommunalraadene den. Imidlertid, den har de nu en Gang, og dernæst har Kommunalbestyrelserne gennem Skolekommissionerne det daglige Tilsyn med Undervisningen i Skolen. Det er kun en Gang imellem, der kommer en Biskop, hver 20de Aar, og det kan ikke øve stor Indflydelse paa Undervisningen, Provsten kommer maaske lidt hyppigere, men de, der fører det virkelige effektive Tilsyn med Undervisningen i Folkeskolen, er Kommunalbestyrelserne og de kommunale Institutioner. Ganske vist er Præsten Formand i Skolekommissionen, men han er jo kun eet Medlem af Kommissionen, det er Skolekommissionens øvrige Medlemmer, der udgør Flertallet, og det er dem, der har den virkelige Indflydelse paa det daglige Tilsyn med selve Undervisningen i Skolerne. Derfor betragter vi ude i Sognekommunerne den Indflydelse, vi har, for at være betydelig, vi ønsker den ikke indskrænket, vi ønsker den udvidet, men fra det Øjeblik, al Udgift til Skolevæsenet drages over til Staten, gad jeg nok se, hvor megen Indflydelse vi fik paa vort Skolevæsen. Det er for at beholde vor Indflydelse, at vi er villige til at bringe Ofre for vort Skolevæsen, som er en Institution, der staar i et nøjere

og nærmere Forhold til os end nogen anden Institution her i Landet.

Medens jeg beskæftiger mig med de Udtalelser, som kom fra det ærede Medlem fra Slagelse (*H. P. Hansen*) forleden Dag, vil jeg ikke undlade at nævne en Udtalelse, der kom i en anden Forbindelse, og som lød saadan, at naar en Gaardmand sælger sin Ejendom, sørger Sogneraadet ikke for at skaffe ham en Bolig, nej, han bygger selv eller søger sig Bopæl i en Købstad. Det er ganske rigtigt, det falder ikke noget Sogneraad ind; naar en Gaardmand sælger sin Ejendom, da at opføre en ny til ham for at skaffe ham Bolig. Dersom et Sogneraad gjorde det, skulde man høre et Ramaskrig, hvori sikkert ogsaa det ærede Medlem vilde deltage. Det bliver Gaardmændenes egen Sag, om de vil vælge at bygge en ny Ejendom eller at rejse ind til Byerne, men det er sikkert i Regelen ikke til Skade for Byerne, at Skatteyderne tyr til dem. Byerne vil gerne have de Folk, der kan svare en betydelig Skat, og de, der nedsætter sig som Partikuliers, er i Regelen gode Skatteydere, men det skal jeg ikke opholde mig ved.

Jeg skal heller ikke komme ind paa adskillige af de Udtalelser, det ærede Medlem fremsatte, da jeg er enig med Formanden i, at det vil være ønskeligt at slutte Forhandlingen i dette Møde. Jeg skal derfor indskrænke mig til at sige, at jeg kan ikke forstaa den Modstand, der fra forskellige Sider er fremført imod, at man faar en Bestemmelse ind i dette Lovforslag om, at de private Skolers Bidrag forhøjes samtidig med, at Udgifterne til de offentlige Skoler i høj Grad forøges. Der kræves ikke andet end en Anerkendelse af det Princip, som blev slaaet fast i Lærernes Lønningslov af 27. Maj 1908, det nemlig, at Staten til Børnene i de af Staten anerkendte Friskoler skal yde et Bidrag, der svarer til, hvad det offentlige betaler for hvert Barn i den offentlige Skole, og det er en saa lille Ændring, at den meget let kan gennemføres, forekommer det mig, uden at det behøver at vække større Uro eller større Rabalder, og jeg kan ikke forstaa, at man mener, at det kan svække Udsigten til Lovforslagets Gennemførelse; det er ikke mit Ønske at bidrage til, at det ikke gennemføres. Jeg har, længe før Lønningskommissionen afgav sin Betænkning, ved offentlige Møder udtalt, at Lærerne og Lærereinderne har Krav paa betydelig forøgede Lønninger i Sammenligning med de Lønninger, de har maattet nøjes med under de nuværende Forhold, saaledes som disse har udviklet sig i de senere Aar. De Lønninger,